

#proiect in CA
06.01.2017

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017	Ediția: 1
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO-04-01	Revizia:

1. LISTA RESPONSABILITĂȚILOR CU ELABORAREA, VERIFICAREA ȘI APROBAREA EDIȚIEI SAU, DUPĂ CAZ, A REVIZIEI ÎN CADRUL EDIȚIEI PROCEDURII OPERAȚIONALE

	ELEMENTE PRIVIND RESPONSABILII/ OPERATIUNEA	NUMELE SI PRENUMELE	FUNCTIA	DATA	SEMNETURARA
0	1	2	3	4	5
1.1	ELABORAT	MAXIM ANDREIA-NICOLETA	Inspector școlar pentru Monitorizarea programelor privind accesul la educație	03.01.2017	
1.2	VERIFICAT	PELLEGRINI NICOLAE	Inspector școlar general adjunct	04.01.2017	
1.3	APROBAT	MLADIN CLAUDIUS	Inspector școlar general	05.01.2017	

2. SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR ÎN CADRUL EDIȚIILOR PROCEDURII OPERAȚIONALE

	Ediția sau după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1	Ediția 1	1		09.01.2017

3. LISTA CUPRINZÂND PERSOANELE LA CARE SE DIFUZEAZĂ EDIȚIA SAU DUPĂ CAZ, REVIZIA DIN CADRUL EDIȚIEI PROCEDURII OPERAȚIONALE

Nr. crt.	Scopul difuzării	Departament/ Compartiment/ Comisie	Funcția	Numele și prenumele	Exemplar nr.	Data primirii	Semnătura
3.1	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității	Inspector școlar pentru Monitorizarea programelor privind accesul la educație	Maxim Andreia-Nicoleta	1	09.01.2017	
3.2	Aplicare	Rețeaua unităților de învățământ	Directori		1		
3.3	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Limba și literatura română, limba latină	Inspector școlar	Orban Laura	1	09.01.2017	

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017				Ediția: 1	
	compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO- 04- 01				Revizia:

3.4	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Limbi moderne	Inspector școlar	Laura Nădăban	1	09.01. 2017	
3.5	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Matematică/ Informatică	Inspector școlar	Dolha Nicolae	1	09.01. 2017	
3.6	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Fizică, chimie, biologie	Inspector școlar	Rudica Glăvan	1	09.01. 2017	
3.7	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Istoric, geografie, socio- umane	Inspector școlar	Simona Stiger	1	09.01. 2017	
3.8	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Arte	Inspector școlar	Anda Tămaș	1	09.01. 2017	
3.9	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Educație fizică și sport	Inspector școlar	Paul Barta	1	09.01. 2017	
3.10	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Religie	Inspector școlar	Florin Sirca	1	09.01. 2017	
3.11	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Învățământ profesional și tehnic	Inspector școlar	Vasile Borza	1	09.01. 2017	
3.12	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Învățământ special și special integrat	Inspector școlar	Amalia Cojocariu	1	09.01. 2017	
3.13	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Învățământ primar	Inspector școlar	Raluca Lalyer	1	09.01. 2017	
3.14	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Învățământ preprimar	Inspector școlar	Emilia Sorîțeu	1	09.01. 2017	
3.15	Aplicare	Curriculum și	Inspector școlar	Ilyeș Ibolya	1	09.01.	

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017				Ediția: 1
	compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO- 24-01			Revizia:

		controlul asigurării calității/ Minorități				2017	
3.16	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității	Inspector școlar	Maxim Andreia	1	09.01. 2017	A
3.17	Aplicare	Curriculum și controlul asigurării calității/ Consiliere și orientare	Inspector școlar	Mariana Tocaciu	1	09.01. 2017	AT
3.18	Informare și Aplicare	Managementul instituției	Inspector general	Claudius Mladin	1	09.01.2017	CM
3.19	Evidență- Arhivare	Secretariat-Arhivă	Consilier	Petronela Onaga	1	09.01. 2017	PO
3.20	Alte scopuri	Audit intern	Sef serviciu audit intern (la solicitare, în cadrul misiunii de audit)	Angelica Gornea	1	09.01. 2017	AG

4. LISTA TERMENILOR FOLOSIȚI ȘI A PRESCURTĂRILOR CORESPUNZĂTOARE:

- PO – Procedură operațională
E – Elaborare
V – Verificare
A – Aprobare
Ap – Aplicare
ISJ – Inspectoratul Școlar Județean Arad
CA – Consiliul de administrație
IȘG – Inspector școlar general

5. SCOPUL PROCEDURII OPERAȚIONALE

- 5.1 Scopul prezentei proceduri este de a reglementa activitatea de elaborare și avizare a programelor pentru disciplinele opționale prin asigurarea unei abordări unitare la nivelul județului Arad.
5.2 Stabilește modul de realizare a activității de avizare a programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii, compartimentele și persoanele implicate.
5.3 Asigură realizarea activității procedurale, în conformitate cu normele legale.
5.4 Sprijină inspectorii școlari în activitatea de monitorizare/ îndrumare/ evaluare desfășurată în cadrul inspecțiilor școlare, iar pe manager, în exercitarea procesului decizional.

6. DOMENIUL DE APLICARE

Procedura se aplică în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Arad pentru asigurarea standardelor de calitate asociate activităților desfășurate și documentelor elaborate în domeniul curriculumului la decizia școlii. Avizarea programelor opționale ca disciplină nouă intră în atribuțiile inspectorilor școlari în funcție de specialitate.

7. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Prezenta procedură este elaborată în baza prevederilor următoarelor documente:

- Legea Educației Naționale nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare;
- OMEN nr. 3449/15.03.1999 privind regimul opționalelor;

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDS) 2016 - 2017	Ediția: 1
compartimentul: Curriculum și Inspecție școlară	COD: PO- 04 -01	Revizia:

- OMEN nr. 3593/ 18.06.2014 referitor la aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare;
- OMENCS nr. 3590/ 05.04.2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial;
- Precizări la OMENCS nr. 3590/ 05.04.2016 cu nr. 44961/ 25.10.2016 privind predarea intensivă a Limbii moderne I;
- ORDIN nr. 3851/17.05.2010 cu privire la aprobarea Reperelor Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea Timpurie a copilului de la naștere la 7 ani ;
- O.M.Ed.C. nr. 4464/7.09.2000 - Regulamentul de organizare și funcționare a învățământului preșcolar;
- OMECI 3410_2009 cu privire la aprobarea planurilor-cadru de invatamant pentru clasele a IX-a - a XII-a, filierele teoretica si vocationala cursuri de zi
- OMECI_3410_2009_Anexa 1 - Planuri-cadru de invatamant pentru ciclul inferior al liceului, filierele teoretica si vocationala
- OMECI_3410_2009_Anexa 2 - Planuri-cadru de invatamant pentru ciclul superior al liceului, filierele teoretica si vocationala
- OMECI_3608_2009_discipline de specializare_curriculum diferentiat clasele a IX-a și a XII-a filiera vocationala
- OMECI_3608_2009_Anexa 1 - CD clasele a IX-a - a X-a, filiera vocationala
- OMECI_3608_2009_Anexa 2 - CD clasele a XI-a - a XII-a, filiera vocationala
- OMECI 3411_2009 cu privire la aprobarea planurilor-cadru de invatamant pentru clasa a IX-a - filiera tehnologica, invatamant de zi si invatamant seral
- OMECI_3411_2009_Anexa - Planuri-cadru de invatamant pentru clasa a IX-a - filiera tehnologica, invatamant de zi
- OMECTS 3081_2010 cu privire la aprobarea planului-cadru de invatamant pentru clasa a X-a filiera tehnologica invatamant de zi si inv seral
- OMECI 3412_Planuri-cadru clasele a X-a - a XII-a, filiera tehnologica inv de zi si inv seral
- OMECI 3412_Anexa_1_Plan-cadru de invatamant_ciclul superior al liceului, filiera tehnologica
- OMECTS 3641_2011 privind aprobarea planurilor-cadru_a IX-a - a XII-a_vocational teologic_ghid turism religios
- OMECTS nr. 5347_2011 privind aprobarea planurilor-cadru de inv pentru clas. a IX-a - a XII-a filiera vocationala_profil pedagogic
- ORDIN nr. 5718/22.12.2005 cu privire la aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru ciclul superior al liceului
- ORDIN nr. 5723/23.12.2003 cu privire la aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a
- ORDIN nr. 3680/18.04.2001 privind aplicarea noilor Planuri-cadru de învățământ pentru învățământul liceal seral începând cu anul școlar 2001-2002
- ORDIN nr. 5530 din 5 octombrie 2011 privind aprobarea. Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare;
- ORDIN Nr. 5079/2016 din 31 august 2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;
- ORDIN Nr. 4619 din 22 septembrie 2014 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație din unitățile de învățământ preuniversitar.

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDS) 2016 - 2017	Ediția: 1
compartimentul: Curriculum și Inspecție școlară	COD: PO-04-01	Revizia:

8. CRITERIILE DE CALITATE ALE PROGRAMELOR OPȚIONALE PROPUSE STABILITE CONFORM LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE NECESARE AVIZĂRII

Curriculumul elaborat în școală oferă profesorilor posibilitatea de a propune activități opționale pentru a acoperi spațiul rămas liber între numărul minim și cel maxim de ore prevăzute pentru o anumită disciplină/arie curriculară. În principiu, promotorii curriculumului elaborat în școală operează cu mai multe repere conceptuale decât profesorii care aplică varianta curriculum extins, în măsura în care ei trebuie să ia în calcul nu numai interesele elevilor, ci și situațiile specifice școlii ori necesitățile comunității locale. Pentru a-i sprijini și motiva pe dezvoltatorii de cursuri opționale pe plan local, autoritățile educative centrale au definit un model de programe școlare, cu titlu orientativ, și au pus la dispoziția celor interesați documentul intitulat *Lista de opționale MENCS. (din Anexa 2)*

În același timp, se recunoaște posibilitatea profesorilor de a oferi alte tipuri de opționale decât cele cuprinse în această listă, cu condiția să folosească în mod activ tehnici de învățare centrată pe elev și să respecte criteriile mai jos menționate.

Privite prin prisma documentelor reglatoare, condițiile de validitate a proiectelor de opționale pe plan local sunt următoarele:

- **Opționalul la nivelul disciplinei** implică în mod necesar formularea unor competențe generale și specifice care nu apar în programa disciplinei. Acest opțional se desfășoară prin proiecte, module și activități opționale diferite de cele administrate prin curriculum nucleu.
- **Opționalul la nivelul ariei curriculare** implică alegerea unei teme care mobilizează cel puțin două discipline din aceeași arie. Competențele generale și specifice se formulează din perspectiva temei pentru care s-a optat.
- **Opționalul la nivelul mai multor arii** este construit pe un obiectiv complex de tip transdisciplinar. Procedul cel mai simplu de generare a unei teme integratoare este intersectarea unor segmente de discipline aparținând mai multor arii.

În vederea avizării Programelor pentru disciplinele opționale (CDS), Inspectoratului Școlar Județean Arad a elaborat prezenta procedură.

Pentru avizarea CDS-urilor vor fi analizate următoarele:

- I. Date de identificare ale CDS-ului
- II. Respectarea criteriilor de avizare

- I. **DATELE DE IDENTIFICARE ALE CDS-ULUI** trebuie precizate de autorul / autorii programei de opțional și vor fi verificate de către inspectorul / inspectorii de specialitate de la disciplina / disciplinele la care poate fi aplicat acesta.

Datele de identificare ale unui CDS sunt:

1. Unitatea de învățământ, localitatea
2. Denumirea opționalului
3. Tipul
4. Clasa / anul de studiu
5. Durata
6. Numărul de ore pe săptămână
7. Autorul
8. Abilitarea pentru susținerea cursului

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDS) 2016 - 2017	Ediția: 1
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO- 04 - 01	Revizia:

Pentru completarea datelor de identificare se fac următoarele precizări:

1. Pentru *Unitatea de învățământ* se va preciza denumirea acesteia.
2. Pentru *Denumirea opționalului* se va completa titlul disciplinei opționale propuse.
3. Pentru *Tipul* se precizează categoria curriculumului din care face parte (integrat, la nivelul unei discipline, la nivelul ariei curriculare, transcuroricular)
4. Pentru *Clasa* se precizează clasa la care poate fi aplicat.
5. Pentru *Durata* se precizează dacă opționalul se aplică pe durata unui semestru / an(i) școlar(i)
6. Pentru *Numărul de ore pe săptămână* se va preciza numărul de ore alocat acestei discipline într-o săptămână.
7. Pentru *Autorul* se specifică numele propunătorului.
8. Pentru *Abilitarea pentru susținerea cursului* se va preciza calificarea /cursuri de formare/ perfecționare în baza cărora a dobândit competențele necesare susținerii disciplinei opționale.

II. CRITERIILE DE AVIZARE A CDS-ULUI:

CDS-urile vor fi avizate de către inspectorii școlari de specialitate, conform următoarelor criterii:

A. RESPECTAREA STRUCTURII STANDARD A PROGRAMEI:

Pentru învățământ preșcolar și învățământ primar

- a) **Argument.** CDS-ul va fi însoțit de un argument de 1/2 - 1 pagină care motivează cursul propus: nevoi ale copiilor, ale comunității locale, formarea unor competențe de transfer etc.
- b) **Competențe generale.** Pentru toate tipurile de opțional, competențele generale vor fi precizate din programa școlară a fiecărui domeniu.
- c) **Competențe specifice.** Vor fi precizate competențele specifice care se formează pe parcursul derulării disciplinei opționale. Acestea vor fi formulate de către propunător, altele decât cele din programa școlară.
- d) **Activități de învățare.** Se va preciza cel puțin o activitate pentru fiecare competență specifică enunțată.
- e) **Conținuturi.** Se precizează acele conținuturi care asigură realizarea competențelor specifice.
- f) **Modalități de evaluare.** Vor fi specificate formele de evaluare utilizate: - forme tradiționale(probe orale, probe scrise, probe practice) - forme complementare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activității și comportamentului copilului etc.).

Pentru clasele gimnaziale (cls. VI-VIII) și liceale :

- a) **Argument.** CDS -ul va fi însoțit de un argument de 1/2-1 pagină care motivează cursul propus: nevoi ale elevilor, ale comunității locale, formarea unor competențe de transfer etc.
- b) **Competențe generale.** Pentru toate tipurile de opțional, competențele generale vor fi precizate din programa școlară a fiecărei discipline.
- c) **Competențe specifice.** Vor fi precizate competențele specifice care se formează pe parcursul derulării disciplinei opționale. Acestea vor fi formulate de către propunător, altele decât cele din programa școlară.
- d) **Conținuturi.** Se precizează acele conținuturi care asigură realizarea competențelor specifice.
- e) **Valori și atitudini / situații de învățare.**
- f) **Modalități de evaluare.** Vor fi specificate formele de evaluare utilizate: - forme tradiționale (probe orale, probe scrise, probe practice) și forme complementare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului, etc.).

Pentru clasa a V-a se va realiza corelarea cu programa școlară în vigoare pentru anul școlar 2017 – 2018 (în funcție de data ordinului de ministru prin care se vor aproba noile programe școlare pot apărea

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017	Ediția: 1
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO-04 - 01	Revizia:

modificări ale calendarului pentru depunerea programelor opționale la IȘJ pentru avizare, pentru clasa a V-a)

B. EXISTENȚA UNEI BIBLIOGRAFII

Se menționează suportul bibliografic utilizat (autorul, titlul lucrării, anul, editura) în redactarea suportului de curs.

C. EXISTENȚA UNUI SUPORT DE CURS PROPRIU

Se precizează doar în cazul în care se face dovada că suportul de curs este concepție proprie .

D. ELEMENTE DE CALITATE

- a) Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor
- b) Concordanța cu etosul școlii, cu interesele și cu nevoile comunității
- c) Conținutul argumentului
 - oportunitatea opționalului
 - realismul în raport cu resursele disponibile
- d) Corelarea competențelor cu activitățile de învățare (după caz)
- e) Corelarea competențelor cu unitățile de conținut (după caz)
- f) Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus

I.S.J Arad nu își asumă răspunderea juridică și nu certifică faptul că CDȘ -ul, avizat de reprezentanții instituției, este un **produs original** realizat de propunătorul indicat în fișa de avizare. Răspunderea juridică pentru originalitatea, unicitatea și drepturile de autor privind conținutul CDȘ -ului revin în întregime propunătorului.

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017		Ediția: 1
	COD: PO-04-01		Revizia:
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară			

9. MODUL DE LUCRU (CALENDAR DE ACTIVITĂȚI)

NR. CRT.	ACTIVITATEA	RESPONSABILITATEA	TERMEN	OBSERVAȚII
1	Monitorizarea documente curriculare și de proiectare didactică (CDȘ-ul)	ISJ Arad	10 - 16.11.2016	
2	- Analiza de nevoi la nivelul școlii: a) realizarea unei analize de nevoi, la nivelul elevilor înscriși în unitatea de învățământ (pentru copiii/elevii din viitoarele clase de început de ciclu școlar – după caz - se au în vedere celelalte două subpuncte); b) evaluarea disponibilității resurselor umane și materiale existente în unitatea de învățământ; c) realizarea unei analize a nevoilor și a oportunităților specifice contextului cultural, social și economic local. - Elaborarea proiectului de încadrare: alocarea creșterii de CDȘ	Cadre didactice (în cadrul comisiilor metodice) Directori Consiliul profesoral Consiliul de administrație al unității de învățământ	27.01.2017	
3	Propunerea de cursuri opționale de către cadrele didactice și avizarea acestora în comisiile metodice	Cadre didactice	16 – 20.01.2017	Înregistrarea propunerilor
4	Elaborarea ofertei educaționale la nivelul unității de învățământ și avizarea ei în consiliul profesoral	Comisia de curriculum Consiliul profesoral Consiliul de administrație	20 – 25.01.2017	
5	Prezentarea ofertei de CDȘ elevilor, părinților și exprimarea, sub semnătură, opțiunii privind CDȘ-ul pentru anul școlar următor de către elevi (liceu) și părinți (preșcolar, primar, gimnazial) Excepție: pentru copiii/ elevii din viitoarele clase de început de ciclu școlar	Cadre didactice Diriginți Elevi Părinți Comisia de curriculum Directori	Ianuarie 2017	
6	Centralizarea opțiunilor și definitivarea listei opționalelor care se vor desfășura în anul școlar următor	Comisia de curriculum	27.01.2017	

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ		Ediția: 1
	Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017 COD: PO-04-01		Revizia:
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară			

7	Elaborarea programelor pentru CDȘ (programe, suport de curs, fișe de avizare) de către cadrele didactice	Cadre didactice propunătoare de CDȘ	Martie 2017	Nu se aplică pentru opționalele cu programă națională, ci numai pentru cele elaborate la nivelul unității de învățământ
8	Înaintarea către inspectoratul școlar setul de programe școlare pentru discipline/domenii de studiu, respectiv module de pregătire opționale elaborate la nivelul școlii și solicită un aviz științific	Consiliul de administrație al unității de învățământ	31.03.2017	
9	Analizarea și avizarea programelor pentru opționalele propuse	Inspectori școlari în funcție de specialitate	31.05.2017	În cazul în care o programă școlară nu primește avizul științific din partea inspectoratului școlar, aceasta poate fi refăcută de către autor, pe baza recomandărilor primite din partea inspectorului școlar. Procedura este reluată până la obținerea avizului științific din partea inspectoratului școlar.
10	Aprobarea în Consiliul de administrație al unității de învățământ a programelor pentru CDȘ care se vor studia în anul școlar următor			

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDS) 2016 - 2017	Ediția: 1
		Revizia:
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO- 64 - 01	

Anexa 1.

Avizat,
Inspector de specialitate

FIȘA DE AVIZARE A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Instituția de învățământ, localitatea.....
Denumirea opționalului
Tipul:
Grupa/ clasa:
Durata:
Număr de ore pe săptămână:
Autorul:
Abilitarea pentru susținerea cursului:

CRITERII SI INDICATORI DE EVALUARE

	DA	NU	DA, cu recomandare
I. Respectarea structurii standard a programei			
Argument			
Competențe generale			
Competențe specifice			
Activități de învățare (cel puțin una pentru fiecare competență)			
Conținuturi			
Modalități de evaluare			
II. Existența unei bibliografii			
III. Elemente de calitate			
Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor			
Concordanța cu etosul școlii, cu interesele elevilor și cu nevoile comunității			
Conținutul argumentului			
Oportunitatea opționalului			
Realismul în raport cu resursele disponibile			
Corelarea competențelor cu activitățile de învățare			
Corelarea competențelor cu unitățile de conținut			
Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus			

NOTĂ: Pentru a fi acceptat proiectul de programă trebuie să întrunească "DA" la punctele I și II și cel puțin 5 "DA" / "DA cu recomandări" la punctul III.

Avizul Comisiei de curriculum din unitate: (DA/DA cu recomandări/NU)

Avizul CA Nr. din

Director,

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDȘ) 2016 - 2017	Ediția: 1
		Revizia:
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO-04-01	

Anexa 2.

Discipline opționale aprobate prin Ordin de Ministru:

- Ordin M.Ed.C.T. nr 1862 din 30.08.2007 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplina opțională „Educație ecologică și de protecție a mediului”, curriculum la decizia școlii pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial
- ORDIN nr 3843 din 26.04.1012 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Fii activ, pregătește-ți accesul către succes!”
- ORDIN nr. 3170/30.01.2006 cu privire la aprobarea programei de curs opțional, pentru cursul superior al liceului „Migrații contemporane - Secolele XX-XXI. Vorbind cu și despre migranți”
- ORDIN nr. 3595/15.03.2005 privind aprobarea programei modificate de curs opțional pentru liceu „Istoria evreilor. Holocaustul”
- Ordin nr. 3774/22.04.2008 privind aprobarea programei școlare revizuite pentru disciplina opțională „Drepturile omului” pentru liceu
- ORDIN nr. 3960/3.05.2012 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Dezvoltarea abilităților de viață” pentru gimnaziu
- ORDIN nr. 4074/21.04.2011 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Dezbatere, oratorie și retorică”, pentru liceu
- Ordin nr. 4699/07.07.2008 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „O istorie a comunismului din România” (curriculum la decizia școlii pentru ciclul superior al liceului)
- ORDIN nr. 4720/24.08.2010 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională "Administrarea calculatoarelor și rețelelor" pentru liceu
- ORDIN nr. 5208/25.09.2006 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplinele opționale „Drepturile omului” (curriculum la decizia școlii pentru liceu) și „Educație europeană” (curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar)
- Ordin nr. 5909/28.09.2012 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplina opțională „Istorie orală: Istorie trăită - Istorie povestită” (curriculum la decizia școlii pentru învățământul gimnazial și liceal)
- ORDIN nr. 6296 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Istoria minorităților naționale din România”
- Ordin nr.6202 din 15.XII.2008 privind aprobarea programei pentru disciplina opțională „Cultură și civilizație latină” pentru liceu
- Ordin nr.6203 privind aprobarea programei pentru disciplinele opționale „Mituri și legende greco-romane” și „Expresii și proverbe latine”
- Ordinul nr. 4730 din 22.09.2004, privind aprobarea programelor școlare pentru disciplinele „Educație economică” (curriculum la decizia școlii pentru gimnaziu), „Educație civică ” (curriculum la decizia școlii pentru liceu) și „Competență în mass-media” (curriculum la decizia școlii pentru liceu)
- ORDIN nr. 5817/06.12.2010 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplinele opționale „Educație financiară” (curriculum la decizia școlii pentru gimnaziu), „Educație financiară” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), „Educație interculturală” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), „Managementul proiectelor” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), „Educație pentru democrație” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), „Instituțiile Uniunii Europene” (curriculum la decizia școlii pentru liceu)

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în curriculum la decizia școlii (CDS) 2016 - 2017	Ediția: 1
		Revizia:
compartimentul: Curriculum și inspecție școlară	COD: PO-04-01	

- ORDIN nr. 3961/2012 privind aprobarea programei școlare pentru cursul opțional „Lectura și abilitățile de viață” pentru gimnaziu și liceu
- Ordin nr. 3806/29.05.2013 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Matematică și științe în societatea cunoașterii” – Curriculum interdisciplinar integrat pentru matematică, fizică, chimie, biologie la decizia școlii pentru învățământul primar și secundar
- Ordin nr. 4775/13.10.2014 privind aprobarea programei școlare pentru clasele a XI-a și a XII-a, clase cu program de studiu în regim bilingv - limba engleză - disciplina opțională „Elemente de cultură și civilizație engleză”
- Ordinul nr. 4.711/2015 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina LIMBA ROMÂNĂ, Curriculum la decizia școlii pentru liceele cu profil pedagogic, clasele a XI-a și a XII-a
- Ordin nr. 4686 / 05.08.2003 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina „Activități transdisciplinare” pentru clasele I – a II-a
- Ordin nr. 2291 / 28.09.2007 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Creează-ți mediul!” ,clasele a III-a – a IV-a , clasele a V-a – a VII-a
- Ordin nr. 4422/28.08.2014 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „DE-A ARHITECTURA. Educație pentru arhitectură și mediu construit”, pentru clasele a III-a și a IV-a
- Ordin nr. 4887/26.08.2013 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Filozofie pentru copii”, pentru clasele primare, „Educație financiară” , pentru clasele primare, „Educația pentru societate” pentru clasa pregătitoare, clasele I și a II-a
- Ordin nr. 4496 / 11.08.2004 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Educație pentru sănătate”, varianta modulară, clasele I-XII
- Ordin nr. 3249 / 31.03.2014 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Educație prin șah”, anul I și II de studiu
- Ordin nr. 3542 / 27.03.2015 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „ Educație pentru prevenirea riscului rutier”, pentru clasele primare, „Joc și mișcare” ” pentru clasa pregătitoare, clasele I și a II-a; „Educație pentru dezvoltare” pentru liceu; „ Educație pentru drepturile de proprietate intelectuală” pentru liceu
- Ordin nr. 3180 / 13.02.2013 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „ Limba neolenă și civilizația grecei antice”, pentru clasele V-XII, „Rădăcini latine în cultura și civilizația românească” (CDS integrat) pentru clasele gimnaziale și liceale
- Ordin nr. 5098 /09.09.2009 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Cultură civică” pentru clasa a V-a; „Cultură civică” pentru clasa a V-a; „Educație economică” pentru ciclul gimnazial; „Educație intercultural” pentru ciclul gimnazial
- Ordin nr. 4202/ 17.05.2011 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Cultură și mitologie” pentru liceu ; „Drept internațional umanitar” pentru liceu .